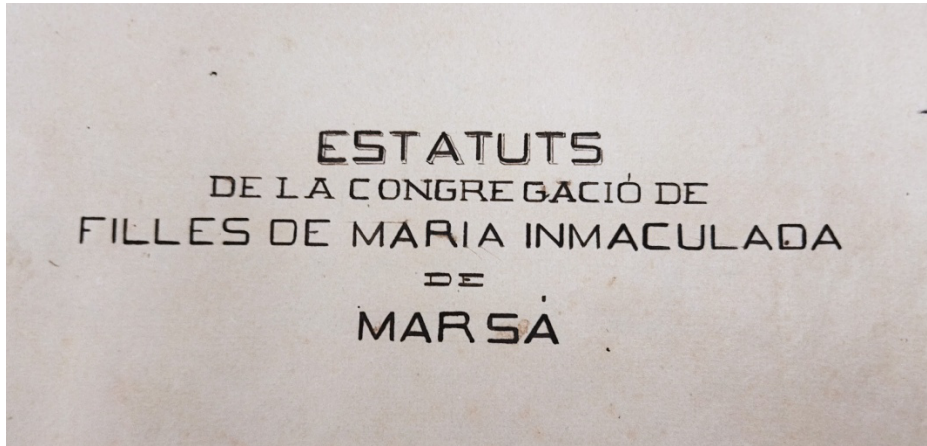

Dones marçalenques als arxius: associacions de caràcter religiós

[MO] Marçà Orígens, juliol de 2025. Neus Rofes Ferré.

Les dones han estat invisibles al llarg de la història, no obstant les seves accions i vides també estan recollides als arxius, és per això que avui presentem uns documents que donen fe de la seva veu. Són documents que es troben a l'Arxiu Històric de Tarragona (AHT) i a l'Arxiu Comarcal de Priorat (ACP). Aquests documents són els estatuts de congregacions religioses de Marçà fundades per dones del nostre poble.

Curiosament, aquestes associacions es van crear durant la Segona República, amb tot no podem oblidar que al món rural van guanyar les dretes, i una bona part de la població tenia una gran convicció religiosa.

Congregació de Filles de Maria Immaculada

Al fons del Baltasar Vendrell (ACP) hi ha un exemplar dels estatuts de la Congregació Filles de Maria Immaculada signat el 17 de novembre de 1920, però no sabem si es va legalitzar i fundar. En ell trobem trenta articles on es regula la finalitat de l'associació, els càrrecs, els dies de reunió, els actes religiosos i les obres socials.

CAPITOL I

Fi d'aquesta Congregació

Aquesta Associació que elegirà per Patrona a Maria Immaculada es proposa una doble finalitat:

Article 1er Despertar i fomentar entre les donzelles una fervorosa i fíel devoció a la Verge Santíssima

Article 2^{on} Obtindre de Deu Nostra Senyor mitjançant la intercessió de la nostra Santa Mare, les següents

Passa el temps i durant l'any 1931 es reuneix una comissió formada pel mossèn Emili Sastre, Victòria Borràs, Rosa Sancho, Filomena Solé, Teresa Turú, Carme Martori i Pilar Nolla per tal de tirar endavant i legalitzar la Congregació de Filles de Maria Immaculada.

La finalitat de l'associació era doble fomentar entre les donzelles una fervorosa devoció cap a la Verge i l'altra obtenir de Déu la puresa d'ànima i cos, la conversió dels pecadors i la misericòrdia divina.

La constitució fou el catorze de setembre de 1932 i en ella es van elegir els següents càrrecs: presidenta Filomena Solé, vicepresidenta Urcisina Turú Piqué, tesorera Pilar Nolla Perpiñà, vicetresorera Magdalena Vendrell Benaiges, secretària Carme Martori Marco i vicesecretaria Victòria Borràs Castellnou, zeladores Primitiva Barceló Giné, Concepció Juncosa Perpiñà i Lliberata Piqué Vergés, bibliotecària Rosa Sancho Cunillera i vicebibliotecària Victòria Borràs Castellnou.

Obraia una missa vesada per a les associades difuntes a l'altar de la Immaculada.
Tot rija per glorià de Deu, honor de la Verge i santificació de nostres ànimes.
Mars 7 de desembre de 1931. La comissió organitzadora: Emili Sastre, Carmen Martori, Eusebia Borràs, Victòria Borràs, Pilar Nolla, Rosa Sancho

El Govern Civil de Tarragona va registrar l'associació amb el número 1264.

Associació "Corte de la Virgen Santísima" amb el títol Mare de Déu de les Malalties

Un altre grup de dones formades per Dolors Borràs Cabré, Maria Guidotti de Valenciano, Teresa Piqué i Emília Borràs es reuneix per a fundar una associació en homenatge a la patrona de Marçà, la Mare de Déu de les Malalties venerada des de temps immemorials pels habitants del poble.

Es constitueix l'associació el trenta de desembre de 1931 amb el nom Associació "Corte de la Virgen Santísima" amb el títol Mare de Déu de les Malalties, amb el número de registre 1239. L'acte es va fer a l'església amb el permís del senyor alcalde. Eren 40 associades i decideixen els càrrecs següents: presidenta Dolores Borràs Cabré, vicepresidenta Maria Guidotti de Valenciano, tesorera Teresa Piqué Piqué, vicetresorera Emilia Borràs Domènech, secretària Maria Barceló Barceló, vicesecretària Carme Barceló Escoda, vocals Maria Borràs Ginesta, Remei Barceló Juncosa, Enriqueta Cugat Juncosa i Enriqueta Marco Castany i el director mossèn Emilio Sastre Margalí.

Alguns punts dels seus estatuts són: glorificar a Déu, propagar la veneració de la Verge, rebre diàriament la comunió, resar al matí i a la nit, passar el rosari diàriament i combregar el dia de la festa que és el 27 de desembre, portant a la processó la medalla de l'associació.

La junta es reunirà dues vegades a l'any, els socis podent ser-ho de forma individual o col·lectiva, amb la condició que hagin fet la primera comunió. La quota és voluntària, tanmateix, si es paga més de 50 cèntims a l'any es té dret a una missa en cas de mort. Els diners recol·lectats s'invertiran a la celebració de la festa patronal, sufragant a més a més, racions de pa, arròs i carn per tots el que vagin aquell dia a l'església. En el cas de dissolució els diners aniran destinats a obres benèfiques.

Esperem poder-vos mostrar altra documentació amb nom de dona.